

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **V. K.**, zastoupené JUDr. Vítem Buršou, advokátem se sídlem Růžová 1254, 686 01 Uherské Hradiště, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1, proti rozhodnutí ministra pro místní rozvoj ze dne 30. 4. 2010, č. j. 8097/2010-31-4, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) L. O.**, **II) L. O.**, a **III) městys Buchlovice**, se sídlem Náměstí Svobody 800, 687 08 Buchlovice, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2012, č. j. 10 A 150/2010 – 81, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 2. 2006, č. j. 810/2005-D 144 Rozh, vydaným Obecním úřadem (nyní úřad městys) Buchlovice, bylo žalobkyni podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), nařízeno odstranění částí stavby na pozemku parc. č. X v k. ú. B. postavených v rozporu se stavebním povolením a s povolením změny stavby před jejím dokončením a dále byla žalobkyni zamítnuta žádost o povolení výjimky z § 22 odst. 3 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu. K odvolání žalobkyně Krajský úřad Zlínského kraje rozhodnutím ze dne 20. 1. 2009, č. j. KUZL 4171/2009, rozhodnutí obecního úřadu částečně změnil (konkretizoval části stavby, které mají být odstraněny) – podstata však změněna nezůstala.

[2] Na základě podnětu žalobkyně Ministerstvo pro místní rozvoj ve zkráceném přezkumném řízení obě předchozí rozhodnutí zrušilo rozhodnutím ze dne 14. 1. 2010, č. j. 35259/2009-83/2625. Proti tomuto rozhodnutí podali rozklad všechny tři osoby zúčastněné na řízení. Ministr pro místní rozvoj rozkladu vyhověl a rozhodnutí ministerstva zrušil rozhodnutím ze dne 30. 4. 2010, č. j. 8097/2010 – 31 – 4. Proti rozhodnutí ministra podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 12. 12. 2012, č. j. 10 A 150/2010 – 81, zamítl.

[3] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně kasační stížnost a současně navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Podle žalobkyně je z povahy věci zřejmé, že výkonem rozhodnutí o odstranění části stavby dojde k nenapravitelnému následku na stavbě a k nutnosti zabezpečení odstraněných částí, přičemž tato opatření si vyžádají náklady v řádech stovek tisíc korun. Stávající stav nezpůsobuje podle žalobkyně negativní důsledky z hlediska jak veřejného zájmu, tak i účastníků řízení. Odkladný účinek byl přiznán též městským soudem a stejné podmínky pro jeho přiznání trvají i nadále.

[4] Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení ad III) se v poskytnuté lhůtě k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřili; osoby zúčastněné na řízení ad I) a II) pak uvedli, že s návrhem nesouhlasí a žádají o rychlené řešení dle uvážení soudu.

[5] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).

[6] Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), který by vznikl žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb. v bodu 38 uvádí: *„Institut odkladného účinku správní žaloby má pro faktickou úroveň ochrany veřejných subjektivních práv (tedy pro naplňování základního smyslu správního soudnictví) často klíčový význam. V situacích, kdy je žalobce vystaven hrozbě těžko napravitelné nebo kompenzovatelné újmy, může být pro žalobce rozhodnutí o jeho žádosti o přiznání odkladného účinku přednější než případné vyhovění samotné žalobě za situace, kdy je zrušené rozhodnutí již "konzumováno" a zásah do práv či zájmů hájených žalobcem neodstranitelný. Za základní problém současné právní úpravy lze označit skutečnost, že zákonodárce neponechal na uvážení soudu, kterému z konfliktních zájmů dát v konkrétním případě přednost, ani neupravil pouhá vodítka pro tuto úvahu. [...] Každé rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku musí být vždy řádně odůvodněno, proto se tato povinnost stanovuje explicitně.“*

[8] Lze tedy shrnout, že současná úprava je ve vztahu k přiznání odkladného účinku příznivější než úprava předešlá.

[9] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazné disproporcionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

pokračování

[10] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[11] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu spisového materiálu.

[12] V projednávané věci je zřejmé, že zrušujícím rozhodnutím ministra pro místní rozvoj nic nebrání výkonu předchozího rozhodnutí o odstranění stavby. Nejvyšší správní soud ze spisu a z podkladů předložených žalobkyní zjistil, že odstraněna má být nikoliv nepatrná část stavby (v podstatě jeden celý štít střechy společně s navazujícími příčkami a dále řada střešních oken). Je zřejmé, že sám výkon rozhodnutí bude finančně náročný a že odstraněním této části stavby může dojít k nevratnému zásahu do vlastnického práva žalobkyně. Újma žalobkyně je zde tudíž zřetelně prokázána. Pokud jde o újmu jiných osob (v tomto případě osob zúčastněných na řízení), lze ze spisu a z vyjádření ke kasační stížnosti dovodit, že v případě neodstranění stavby může docházet k nadměrnému zastínění jejich pozemku, případně že budou omezování při rozebírání domu č. p. X, který je v těsné blízkosti stavby žalobkyně (nebudou moci použít techniku). Při zvážení obou újem se proto Nejvyšší správní soud přiklonil na stranu žalobkyně, neboť nemá pochyb o tom, že její újma převáží nad případnou újmu osob zúčastněných na řízení

[13] Nejvyšší správní soud rovněž na základě informací ze správního a soudního spisu jakož i po zvážení celé věci neshledal, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s konkrétním veřejným zájmem. Skutečnost, že prozatím nedojde k naplnění vykonatelného rozhodnutí o odstranění stavby, tímto rozporem sama o sobě není: odkladný účinek totiž pouze odsouvá účinky (realizaci) tohoto rozhodnutí). Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud žalobkyni vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek: do rozhodnutí zdejšího soudu o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozhodnutí ministra pro místní rozvoj ze dne 30. 4. 2010, č. j. 8097/2010-31-4, a nemůže dojít k výkonu rozhodnutí obecního úřadu a krajského úřadu ukládajících odstranění předmětné stavby. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

[14] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soudnímu poplatku ve výši 1.000 Kč. Poplatková povinnost za návrh na vydání odkladného účinku vzniká uložením povinnosti zaplatit soudní poplatek [§ 4 odst. 1 písm. h) citovaného zákona *per analogiam*, srov. k tomu detailně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32]. Proto soud ve výroku II. tohoto usnesení uložil žalobkyni povinnost zaplatit soudní poplatek za podání uvedeného návrhu. Ke splnění této povinnosti stanovil soud osobě zúčastněné na řízení lhůtu v délce tří dnů od právní moci tohoto usnesení v souladu s § 7 odst. 1 věta druhá zákona o soudních poplatcích.

[15] V nyní posuzovaném případě žalobkyně soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uhradila v plné výši ještě před rozhodnutím soudu o tomto návrhu. Přesto jí soud musel ve výroku II. tohoto usnesení uložit povinnost uhradit soudní poplatek za podání uvedeného návrhu, neboť teprve dnem nabytí právní moci tohoto usnesení vznikne žalobkyni povinnost soudní poplatek uhradit. Částka, která byla žalobkyní v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uhrazena, bude po nabytí právní moci tohoto usnesení použita na úhradu poplatkové povinnosti za podání návrhu na přiznání odkladného účinku. Byť tedy soud žalobkyni uložil povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1.000 Kč, není žalobkyně povinna soudu nic dalšího hradit.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2013

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu